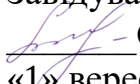

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

кафедра музикознавства та методики музичного мистецтва

Завідувач кафедри
 Олена СПОЛЬСЬКА
«1» вересня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Виконавська майстерність
(Фортепіано)**

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність	В5 Музичне мистецтво
Освітня програма	Музичне мистецтво
Мова навчання	українська

2026-2027 навчальний рік

Робоча програма з курсу «Виконавська майстерність (Фортепіано)» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю В5 Музичне мистецтво галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки.

Розробники:

О.В. Спольська – доктор філософії, доцент, завідувачка кафедри музикознавства та методики музичного мистецтва Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

І.П. Гринчук – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри музикознавства та методики музичного мистецтва Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Робоча програма з курсу «Виконавська майстерність (Фортепіано)» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю В5 Музичне мистецтво галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки.

Протокол № 1 від «1» вересня 2026 року.

Завідувач кафедри музикознавства
та методики музичного мистецтва

доц. Олена СПОЛЬСЬКА

1. Опис навчальної дисципліни

Освітня програма	Музичне мистецтво
Спеціальність	B5 Музичне мистецтво
Галузь знань	B Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти	другий (магістерський)
Статус дисципліни	Нормативна
Мова навчання	Українська
Курс	I – II
Семестр	I – III
Форма підсумкового контролю	I – залік, III – екзамен
Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	6 кредитів
ІНДЗ	-
Загальна кількість годин	Денна форма –180,
Аудиторні заняття (год.)	
Лекції (год.)	
Практичні заняття (год.)	Денна форма – 80,
Самостійна робота студента (год.)	Денна форма –100

2. Мета і завдання курсу

«Виконавська майстерність (Фортепіано)»

Мета курсу «Виконавська майстерність (Фортепіано)» – формування та вдосконалення комплексу фахових компетентностей здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, зокрема професійно-виконавської компетентності, набуття практичного досвіду концертно-виконавської діяльності, розвиток художньо-інтерпретаційної майстерності, сценічної культури та готовності до самостійної творчої діяльності відповідно до фахової спеціалізації.

Завдання курсу – поглиблення та практичне застосування набутих у процесі професійної підготовки компетентностей, удосконалення технічної та художньо-виконавської майстерності, розвиток індивідуального виконавського стилю, творчої самостійності, артистизму та здатності до професійної взаємодії у процесі репетиційної і концертної діяльності.

3. Компетентності та результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни «Виконавська майстерність (Фортепіано)» забезпечує досягнення здобувачами таких результатів:

ІК

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Фахові	ФК 1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати власні художні

компетентності (ФК)	концепції. ФК 3. Здатність розробляти і реалізувати творчі проєкти по інтерпретації музичних творів. ФК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у виконавській та педагогічній діяльності. ФК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської та педагогічної інтерпретації. ФК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету. ФК 8. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН 1. Володіти професійними навичками концертно-виконавської, творчої та педагогічної діяльності. ПРН 3. Визначити стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві. ПРН 5. Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію. ПРН 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій. ПРН 8. Здійснювати викладання гри на музичному інструменті / вокалу / диригування з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.

4. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Пререквізитами для опанування навчальною дисципліною «Виконавська майстерність (Фортепіано)» є предмети з циклу виконавських, історико-теоретичних музикознавчих дисциплін, з історії та методики фортепіанного виконавства, вибіркових фахових дисциплін, пов'язаних із проблематикою виконавсько-педагогічної діяльності.

5. Програма навчальної дисципліни

5.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Виконавська майстерність (Фортепіано)» охоплює 3 семестри, спрямовані на формування у здобувачів освіти загальних і фахових компетентностей. Завершальним етапом опанування навчальної дисципліни є підготовка і захист творчого проєкту, який поєднує теоретичну і виконавську складові. Зміст навчальної дисципліни відповідно до трьох семестрів розділено на три модулі.

Модуль 1 (I семестр).

Жанрово-стильовий підхід в укладанні виконавського репертуару

Тема 1. Фортепіанний репертуар у жанрово-стильовому контексті.

Поняття фортепіанного виконавського репертуару та його значення у професійній підготовці піаніста. Жанр і стиль як основні категорії формування виконавського репертуару. Жанрове розмаїття фортепіанної музики: поліфонічні твори, твори великої форми, етюди, програмні та непрограмні мініатюри, циклічні композиції. Стильові особливості фортепіанного репертуару різних історичних епох. Взаємозв'язок жанрової природи, стильової приналежності твору та специфіки його виконавського втілення.

Тема 2. Принципи формування професійного фортепіанного репертуару.

Основні критерії добору фортепіанного репертуару: художня цінність, жанрово-стильова відповідність, рівень технічної складності та виконавська доцільність. Дидактичний, розвивальний і творчо-репрезентаційний аспекти виконавського репертуару. Співвідношення

навчального, концертного та конкурсного репертуару. Послідовність ускладнення художньо-виконавських і технічних завдань. Формування індивідуальної репертуарної стратегії піаніста.

Тема 3. Жанрово-стильова диференціація фортепіанної виконавської практики.

Особливості роботи над фортепіанними творами різних жанрів і стилів. Специфіка виконавського опрацювання поліфонічних творів, сонатної та варіаційної форм, етюдів, фортепіанних мініатюр і циклів. Особливості інтерпретації музики бароко, класицизму, романтизму, модернізму та сучасної музики. Взаємозв'язок авторського стилю, жанрової моделі та комплексу виконавських засобів. Формування жанрово-стильової компетентності піаніста.

Тема 4. Фортепіанні виконавські школи та традиції професійного виконавства.

Поняття фортепіанної виконавської школи та її значення у становленні професійного піаніста. Європейські та українська фортепіанні виконавські традиції. Особливості трактування музичного тексту, звуковидобування, артикуляції, фразування, педалізації, динаміки та темпо-ритмічної організації у різних виконавських традиціях. Взаємозв'язок композиторської та виконавської шкіл. Формування індивідуального виконавського стилю піаніста.

Академконцерт (40 балів): представлення 3-х творів, різних за стилем і жанром.

Залік (60 балів): представлення 2-х творів: жанри поліфонії або великої форми (варіації, I або II і III частини сонати), розгорнута п'єса.

Модуль 2 (II семестр).

Українська музика і європейський контекст

Тема 1. Українська фортепіанна музика в національному та європейському культурному просторі.

Українська фортепіанна музика як складова національної музичної культури. Формування та накопичення різножанрового національного фортепіанного репертуару. Жанрове і стильове розмаїття творчості українських композиторів для фортепіано. Українська фортепіанна музика в контексті європейських культурно-мистецьких процесів. Взаємодія національної композиторської традиції з європейськими стильовими та жанровими тенденціями.

Тема 2. Становлення та розвиток української фортепіанної композиторської школи.

Основні етапи становлення української фортепіанної композиторської школи. Формування національних засад фортепіанної творчості. Розвиток жанрів і форм фортепіанної музики у творчій спадщині українських композиторів. Поєднання національних музичних традицій із європейськими принципами композиторського мислення. Жанрово-стильові особливості українського фортепіанного репертуару різних історичних періодів.

Тема 3. Український фортепіанний репертуар у сучасній виконавській практиці. Українська фортепіанна музика у професійній виконавській та педагогічній практиці. Особливості виконавської інтерпретації творів українських композиторів різних поколінь. Взаємозв'язок композиторських, виконавських і педагогічних традицій українського та європейського фортепіанного мистецтва. Жанрово-стильова та художньо-образна специфіка сучасного українського фортепіанного репертуару. Репрезентація української фортепіанної музики в сучасному концертному просторі.

Тема 4. Регіональні традиції українського фортепіанного мистецтва. Регіональний вимір української музичної культури та його відображення у фортепіанному мистецтві. Західноукраїнська композиторська і виконавська традиція.

Академконцерт (40 балів): представлення 4-х творів українських та зарубіжних композиторів, різних за стилем і жанром.

Модуль 3 (III семестр).

Проблема художньої інтерпретації

Тема 1. Художня інтерпретація фортепіанного твору: музикознавчий та виконавський аспекти.

Поняття художньої інтерпретації у фортепіанному виконавстві. Музикознавчий та виконавський аспекти інтерпретації музичного твору. Осмислення жанрово-стильових, структурних та художньо-образних особливостей фортепіанного твору як основа формування індивідуальної виконавської концепції. Етапи роботи над музичним твором: ознайомлення та аналіз музичного тексту, визначення художньої ідеї, опрацювання технічних і художньо-виконавських завдань, формування цілісної інтерпретації. Підготовка твору до концертного виконання.

Тема 2. Формування художньої концепції виконавського проєкту. Виконавський проєкт як цілісна художньо-концептуальна система. Узгодження художньої ідеї та змістового наповнення виконавського проєкту. Добір і поєднання музичних творів відповідно до загальної концепції концертної програми. Основні принципи укладання виконавського проєкту: жанрове розмаїття, стильовий контраст, стильова відповідність, драматургічна цілісність та виконавська доцільність. Визначення послідовності творів і побудова драматургії концертної програми. Формування цілісного художнього висловлювання та підготовка виконавського проєкту до публічної концертної реалізації.

Основні принципи укладання виконавського проєкту:

- жанрового розмаїття;
- стильового контрасту;
- стильової відповідності;
- драматургічної цілісності;
- виконавської доцільності та ін.

Екзамен (60 балів): 4 твори (жанри поліфонії і великої форми, розгорнуті мініатюри зарубіжних та українських композиторів).

5.2. Структура навчальної дисципліни

	денна форма				заочна форма			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		Лекції	Практичні	Самостійна робота		Лекції	Практичні	Самостійна робота
(І семестр)								
Змістовий модуль 1.								
Тема 1.	14	-	6	8				
Тема 2.	18	-	6	12				
Тема 3.	20	-	7	13				
Тема 4.	14	-	7	7				
Разом за змістовим модулем 1.	66	-	26	40				
(II семестр)								
Змістовий модуль 2.								
Тема 1.	19	-	7	12				
Тема 2.	15	-	7	8				

Тема 3.	16	-	6	10				
Тема 4.	16	-	6	10				
Разом за змістовим модулем 2.	66	-	26	40				
(III семестр) Змістовий модуль 3.								
Тема 1.	24		14	10				
Тема 2.	24		14	10				
Разом за змістовим модулем 3.	48		28	20				
Всього	180		80	100				

5.3. Теми практичних занять

№	Тема практичного заняття	Денна	Заочна
I семестр			
1	Фортепіанний репертуар у жанрово-стильовому контексті	6	
2	Принципи формування професійного фортепіанного репертуару	6	
3	Жанрово-стильова диференціація фортепіанної виконавської практики	7	
4	Фортепіанні виконавські школи та традиції професійного виконавства	7	
II семестр			
5	Українська фортепіанна музика в національному та європейському культурному просторі	7	
6	Становлення та розвиток української фортепіанної композиторської школи	7	
7	Український фортепіанний репертуар у сучасній виконавській практиці	6	
8	Регіональні традиції українського фортепіанного мистецтва	6	
III семестр			
9	Художня інтерпретація фортепіанного твору: музикознавчий та виконавський аспекти	14	
10	Формування художньої концепції виконавського проєкту	14	
	Усього	80	

5.4. Самостійна робота

Орієнтовна тематика самостійної роботи

№	Тема самостійної роботи	Кількість годин денна/заочна
1	Жанрово-стильові особливості фортепіанного репертуару різних історичних епох. Опрацювання рекомендованої літератури. Укладання	8

№	Тема самостійної роботи	Кількість годин денна/заочна
	орієнтовного репертуарного списку (10 творів) за жанрово-стильовим підходом.	
2	Принципи добору та формування професійного фортепіанного репертуару	12
3	Особливості виконавської інтерпретації фортепіанних творів різних стилів і жанрів	13
4	Особливості роботи піаніста над творами різних жанрів і форм: поліфонія, велика форма, етюд, фортепіанна мініатюра	7
5	Фортепіанні виконавські школи та традиції професійного виконавства	12
6	Українська фортепіанна музика в контексті європейських стильових процесів. Опрацювання рекомендованої літератури. Укладання орієнтовного репертуарного списку (10 творів) із творів сучасних українських та зарубіжних композиторів.	8
7	Становлення та розвиток української фортепіанної композиторської школи. Опрацювання рекомендованої літератури та навчально-методичних посібників із фортепіанних творів українських композиторів.	10
8	Український фортепіанний репертуар у сучасній виконавській практиці. Порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій фортепіанних творів українських композиторів (В. Барвінський, С. Людкевич, А. Кос-Анатольський, М. Вериківський, М. Скорик, Б. Фільц та ін.).	10
9	Аналіз фортепіанного твору як основа формування індивідуальної художньо-виконавської інтерпретації	10
10	Художня концепція, драматургія та репертуарна стратегія виконавського проєкту	10
	Разом	100

6. Форми та методи навчання

Вивчення освітнього компонента «Виконавська майстерність» та застосування обраних форм і методів навчання сприяють формуванню професійних і соціально-комунікативних навичок здобувачів, зокрема:

- словесні методи: пояснення, розповідь, бесіда, дискусія; - наочні методи: демонстрація, ілюстрація, мультимедійні презентації та відеоматеріали;

- практичні методи: практичне опрацювання музичних творів; відпрацювання технічних та виконавських прийомів; робота над художньою інтерпретацією музичного твору; виконання індивідуальних і творчих завдань; моделювання концертних ситуацій; розв'язання виконавсько-інтерпретаційних завдань;

- інтерактивні методи: творчі дискусії та обговорення виконавських інтерпретацій, аналіз і порівняння виконавських версій музичних творів, виконавські майстер-класи, презентація та захист власної інтерпретації музичного твору.

- проблемно-пошукові методи: проблемний виклад, евристична бесіда, пошук оптимальних виконавсько-інтерпретаційних рішень, дослідницький аналіз музичного твору, самостійне обґрунтування виконавської концепції;

- проєктний метод: розроблення та реалізація індивідуальних і групових творчих проєктів, підготовка концертних програм, виконавських програм і презентацій; - інформаційно-комунікаційні методи: використання цифрових аудіо - та відеозаписів, нотних електронних ресурсів, онлайн-платформ, цифрових засобів запису й аналізу виконавського процесу; порівняльно-історичний та порівняльно-стильовий аналіз: зіставлення

виконавських традицій, стилевих особливостей музичних творів та різних інтерпретацій, аналіз історично зумовлених виконавських засобів;

рефлексивні методи: самоаналіз власного виконання, рефлексія результатів виконавської діяльності, аналіз аудіо- та відеозаписів, визначення сильних і проблемних аспектів власної інтерпретації.

Формування соціально-комунікативних навичок

Проходження навчальної дисципліни та застосування визначених форм і методів навчання сприяють формуванню професійних, соціальнокомунікативних і творчих компетентностей здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти:

- творчі проекти: розвивають самостійність, критичне мислення, креативність, здатність до планування та реалізації власних виконавських задумів;

- дискусії та творче обговорення: формують навички аргументованого висловлення власної позиції, професійної комунікації, слухання та конструктивного сприйняття альтернативних виконавських рішень;

- колективні форми роботи: сприяють розвитку навичок взаємодії в ансамблі, творчої співпраці, відповідальності за спільний результат та професійної комунікації з учасниками виконавського процесу;

- рефлексія та самоаналіз: сприяють усвідомленню власних виконавських можливостей, визначенню проблемних аспектів технічної й художньої підготовки та формуванню навичок самокорекції;

- моделювання концертних ситуацій: розвиває сценічну готовність, комунікативну компетентність, здатність оперативно реагувати на непередбачувані обставини та приймати самостійні виконавські рішення;

- цифрові технології та аудіовізуальний аналіз: сприяють розвитку навичок професійного самоаналізу, цифрової грамотності та презентації результатів виконавської діяльності.

7.ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Здобувач освіти впродовж другого (магістерського) рівня у напрямку виконавської майстерності (фортепіано) опановує значним числом творів різних жанрів та стилів відповідно до програмових вимог, що передбачає оволодіння комплексом виконавсько-технічних і художньо-виконавських навичок та вмінь, відповідним масивом музикознавчої інформації у галузі історії та теорії виконавства, інтерпретації музики.

8. Форми та методи контролю:

- ✓ I семестр: академконцерт (40 балів), залік (60 балів),
- ✓ II семестр: академконцерт (40 балів),
- ✓ III семестр: екзамен (60 балів).

Концертне виконання (екзамен) складається з 4-ох творів, що демонструє рівень виконавської підготовки, технічної майстерності, сформованості художньо-інтерпретаційних умінь, сценічної культури здобувача.

Програма включає наступні зразки:

- поліфонічний твір (прелюдії та фуґи, інвенції, канони та ін., відповідно репертуарних списків для окремих інструментів);
- твір великої форми (1-а або 2-а і 3-я частини сонати, варіації);
- твір зарубіжного композитора (віртуозний етюд, різножанрові зразки малої форми);
- твір українського композитора (різножанрові зразки малої форми, цикли

9.КРИТЕРІЇ ТА ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання результатів концертного виступу проводиться за наступними критеріями:

- відповідність виконуваного репертуару жанрово-стильовим характеристикам та належному рівню складності програми;
- рівень виконавської майстерності: володіння комплексом виконавсько-технічних і художньо-виконавських навичок та вмінь;
- сформованість досвіду аналітико-інтерпретаційної діяльності щодо визначення та втілення жанрово-стильових характеристик творів;
- художній рівень виконавської інтерпретації, втілення авторської виконавської концепції із використанням відповідних музично-виконавських засобів (артикуляція, інтонування, фразування, темпо-ритм, агогіка, динамічна палітра та ін.), логічність і переконливість драматургії, емоційно-образної побудови твору, концертної програми загалом.

- **А (90–100 балів) - відмінно.** Здобувач виконує програму відповідного рівня складності у повному обсязі; демонструє високий рівень виконавської майстерності, володіння комплексом виконавсько-технічних і художньо-виконавських навичок та вмінь; засвідчує сформованість аналітико-інтерпретаційної діяльності щодо визначення та втілення жанрово-стильових характеристик виконуваних творів; яскраво й переконливо втілює індивідуальну виконавську концепцію із використанням відповідних музично-виконавських засобів; демонструє художню цілісність і завершеність виконання окремих творів та концертної програми загалом.

- **В (85–89 балів) - добре.** Здобувач виконує програму відповідного рівня складності у повному обсязі з допущенням окремих незначних текстових або технічних неточностей; демонструє достатньо високий рівень виконавської майстерності; засвідчує сформованість аналітико-інтерпретаційних умінь щодо визначення та втілення жанрово-стильових характеристик виконуваних творів; переконливо використовує музично-виконавські засоби та на достатньо високому рівні втілює індивідуальну виконавську концепцію.

- **С (75-84 бали) - добре.** Здобувач виконує програму достатнього рівня складності у повному обсязі, допускаючи окремі текстові, технічні та художньо-виконавські неточності; демонструє достатній рівень виконавської майстерності; загалом правильно визначає та відтворює жанрово-стильові характеристики творів; володіє основними музично-виконавськими засобами, однак індивідуальна виконавська концепція та художньо-образне втілення окремих творів або концертної програми загалом не завжди є достатньо переконливими.

- **Д (65-74 бали) - задовільно.** Здобувач виконує програму переважно в повному обсязі, проте допускає суттєві текстові, технічні та художньо-виконавські помилки; демонструє задовільний рівень виконавської майстерності; частково відтворює жанрово-стильові та художньо-образні характеристики творів; виявляє недостатню самостійність інтерпретаційних рішень; виконавська концепція простежується, однак її реалізація недостатньо цілісна й переконлива.

- **Е (60-64 бали) - задовільно.** Здобувач виконує програму на мінімально достатньому рівні, допускаючи значну кількість текстових, технічних та художньо-виконавських помилок; демонструє мінімально необхідний рівень сформованості виконавських навичок та вмінь; частково відтворює жанрово-стильові характеристики виконуваних творів; інтерпретаційні рішення недостатньо самостійні, а індивідуальна виконавська концепція виражена фрагментарно. Результат виконання загалом відповідає мінімальним вимогам навчальної програми.

- **FX (35-59 балів) - незадовільно з можливістю повторного складання.** Здобувач виконує програму не в повному обсязі та/або на недостатньому рівні складності; допускає значну кількість суттєвих текстових і технічних помилок; демонструє недостатній рівень виконавсько-технічної та художньо-виконавської підготовки; не забезпечує належного відтворення жанрово-стильових характеристик творів; індивідуальна виконавська концепція не сформована. Виявлені недоліки можуть бути усунені в процесі додаткової роботи, що передбачає можливість повторного складання.

- **F (0-34 бали) - незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни.** Здобувач не опанував мінімального обсягу навчальної програми; не демонструє необхідного

рівня виконавсько-технічних, художньо-виконавських та інтерпретаційних умінь; виконання є фрагментарним або не відповідає встановленим програмним вимогам.

Додаткові бали. На розгляд комісії можуть бути подані дипломи, грамоти, подяки, сертифікати про участь у мистецьких проєктах, конкурсах, фестивалях та інших формах концертно-виконавської діяльності. За підтверджені результати творчої активності може бути нараховано до 5 додаткових балів у межах максимальної оцінки 100 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
85-89	B	добре
75-84	C	
65-74	D	задовільно
60-64	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Орієнтовні приклади екзаменаційної програми

Й.-С. Бах. Прелюдія і fuga c-moll (з I тому ДТК);

Й. Гайдн. Соната e-moll (I частина);

Ф. Шопен. Ноктюрн Es-dur;

В. Барвінський. Прелюдія № 6 F-dur.

10. ПОЛІТИКА ВИКОРИСТАННЯ ІІІ В МЕЖАХ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Технології штучного інтелекту (ІІІ) можуть використовуватися здобувачами вищої освіти як допоміжний інструмент під час навчання, за умови дотримання принципів академічної доброчесності, самостійності виконавської та творчої діяльності, критичного осмислення й перевірки отриманої інформації. ІІІ може застосовуватися для пошуку та систематизації інформації про композиторів і музичні твори, перекладу іншомовних текстів і термінів, а також як допоміжний засіб під час підготовки до практичних занять. Інформація, отримана за допомогою ІІІ, має критично перевірятися за надійними джерелами. Використання ІІІ не може замінювати самостійну роботу здобувача над музичними творами, формування індивідуальної художньо-виконавської інтерпретації. Здобувач несе відповідальність за достовірність використаної інформації та результати власної виконавської діяльності. Використання ІІІ має здійснюватися з дотриманням академічної доброчесності, авторського права, коректного цитування та вимог щодо інтелектуальної власності. Порушення правил розглядається відповідно до чинного законодавства України та нормативних документів ТНПУ

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Для забезпечення освітнього процесу використовуються **фортепіано / рояль**, аудиторія для проведення індивідуальних занять і концертних виконань; комп'ютер або ноутбук із доступом до мережі Інтернет; аудіо- та відеообладнання для прослуховування, перегляду й запису виконавських інтерпретацій.

У процесі навчання можуть використовуватися електронні нотні бібліотеки, цифрові аудіо- та відеоархіви, мультимедійні ресурси, а також програмні засоби для відтворення та опрацювання аудіо- і відеоматеріалів.

12. Рекомендована література

Додаткові навчальні, навчально-методичні посібники:

1. Фортепіанна мініатюра українських композиторів (друга половина XX – початок XXI століть) : Навчально-методичний посібник / упоряд. : І. Гринчук, О. Горбач. Тернопіль : Астон, 2013. 96 с. (гриф МОН України)
2. Фортепіанна мініатюра українських композиторів (друга половина XX – початок XXI століть) : Навчальний посібник / упоряд. : І. Гринчук, О. Горбач. Тернопіль : Астон, 2014. 96 с. (гриф МОН України)
3. Фортепіанні твори українських композиторів: Навчальний посібник /упоряд. : І. Гринчук, О. Горбач. Тернопіль : Астон, 2015. 96 с.
4. Фортепіанні твори М. Вериківського : навчально-методичний посібник /Упоряд. : І. Гринчук, О. Горбач.Тернопіль : Астон, 2016. 106 с. (12 іл.)
5. Фортепіанні твори українських композиторів: Навчальний посібник. Випуск 4 / упоряд. : І. Гринчук, О. Горбач. Тернопіль : Астон, 2016. 116 с.
6. Фортепіанні твори М. Вериківського: навчально-методичний посібник /Упоряд. : І. Гринчук, О. Горбач. Тернопіль : Астон, 2016. 106 с. (12 іл.)
7. Фортепіанні твори українських композиторів: Навчальний посібник. Випуск 5 / упоряд. : І. Гринчук, О. Горбач. Тернопіль : Астон, 2017. 126 с.
8. Фортепіанні твори українських композиторів: Навчальний посібник. Випуск 6 / упоряд. : І. Гринчук, О. Горбач. Тернопіль : ФОП Осадца Ю.В., 2017. 132 с.
9. Фортепіанні твори українських композиторів: Навчальний посібник. Випуск 7 / упоряд. : І. Гринчук, О. Горбач. Тернопіль : ФОП Осадца Ю.В., 2019. 120 с.
10. Фортепіанні твори українських композиторів: Навчальний посібник. Випуск 8 / упоряд. : І. Гринчук. Тернопіль : ФОП Осадца Ю.В., 2021. 108 с.
11. Фортепіанні твори українських композиторів: Навчальний посібник. Випуск 9 / упоряд. : І. Гринчук. Тернопіль : ФОП Осадца Ю.В., 2022. 116 с.

Рекомендована методична література:

1. Воробкевич Т. Методика викладання гри на фортепіано: Підручник. Львів: Логос, 2000. 244 с.
2. Гринчук І, Бурська О. Проблеми музичного мислення: теорія і методика розвитку. Діалектика музичного логосу та ейдосу: Навч.-метод. посібник.Тернопіль: Підручники і посібники, 2008. 224 с.
3. Гринчук І. Жанр програмної мініатюри у навчальних програмах з «Основного музичного інструменту (фортепіано)»: Методична розробка. Тернопіль, 2019. 52 с.
4. Гринчук І. Аналіз-інтерпретація фортепіанних мініатюр українських композиторів: Методична розробка. Тернопіль: ТНПУ імені В. Гнатюка, 2019. 52 с.
5. Кашкадамова Н. Виконавська інтерпретація у фортеп'яному мистецтві XX сторіччя: Підручник. Львів, 2014. 344 с.
6. Кашкадамова Н. Історія фортеп'янного мистецтва XIX сторіччя: підручник. Тернопіль: Астон, 2006 с., нот.
7. Кашкадамова Н. Мистецтво виконання музики на клавішно-струнних інструментах: Навч. Посібник. Київ.: Освіта України, 2010. 416 с.
8. Кашкадамова Н. Фортеп'янно-виконавське мистецтво України. Історичні нариси. Львів: КІНПАТРИ ЛТД, 2017. 616 с., іл.
9. Клин В. Українська радянська фортепіанна музика. Київ, 1980.
10. Курковський Г. Питання фортепіанного виконавства: Збірка статей. Київ, 1983.
11. Савицький Р. Основні засади фортепіанної педагогіки: метод. посіб. Тернопіль: Астон, 2000. 68 с.
12. Степаненко М. Музично-історичні етюди. Київ: Гроно, 2012. 159 с.

Додаткова рекомендована література (авторські публікації):

1. Гринчук І., Грищенко Т. Фортепіанні твори українських композиторів: виконавсько-педагогічний аспект. *Молодь і ринок*. 2017. № 6 (149). С. 36 – 40.

2. Гринчук І., Грищенко Т. Фортепіанні твори Ф. Якименка: історико-музикознавчий та виконавсько-педагогічний аспекти. *Молодь і ринок*. 2019. № 3 (170). С. 37–42.
3. Гринчук І.П., Спольська О.В. Вітчизняні виконавські школи: регіональний аспект. *Музичне мистецтво в освітологічному дискурсі*: науковий журнал. № 5. 2020. С.24–31.
4. Гринчук І. Фортепіанна музика українських композиторів: репертуарний та методичний аспекти. *Мистецтво та освіта*. 2021. № 2 (100). С. 55 – 60.
5. Гринчук І. До проблеми дидактико-методичного наповнення фахових авторських курсів. *Мистецтво та освіта*. 2023. № 1 (107). С. 53 – 58.
6. Гринчук І. Український фортепіанний виконавський і навчальний репертуар: регіональний аспект. *Молодь і ринок*. 2023. № 11–12 (219 – 220). С. 100–105.
7. Гринчук І. Оволодіння навчальним виконавським репертуаром як проблема педагогічної екстраполяції. *Мистецтво та освіта*. № 2 (116). 2025. С. 55 – 60.
8. Гринчук І., Баньковський А, Овод Н., Спольська О. (Вінниця) Модернізація фахових виконавських курсів: сучасні виклики // *Мистецтво як культурно-освітній бренд: проблеми і пріоритети розвитку* : збірник матеріалів II Міжнародного симпозіуму, присвяченого 150-річчю заснування Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича та 80-річчю заснування ЮНЕСКО (21-25 жовтня 2025 року, м. Чернівці) / за заг. ред. І.І. Бойчук. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2025. С. 147– 152.

13. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Internet Archive (оцифровані нотні збірки, аудіозаписи, навчальні видання) – <https://archive.org>
2. WorldCat (міжнародний бібліотечний каталог нотних і музикознавчих видань) – <https://www.worldcat.org>
3. Teoria (теорія музики, гармонія, інтервали, акорди) – <https://www.teoria.com>
4. Google Scholar (пошук наукових публікацій) – <https://scholar.google.com>
5. YouTube (освітні та професійні канали) – <https://www.youtube.com>

14. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ РЕСУРСІВ З НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА/АБО ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ, ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПРОХОДЖЕННЯ ЯКИХ МОЖУТЬ БУТИ ВИЗНАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ З ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Здобувачам вищої освіти рекомендується використовувати ресурси неформальної та інформальної освіти, що сприяють поглибленню практичних, виконавських та музично-аналітичних компетентностей, зокрема:

1. Coursera – онлайн-курси з музичної теорії, виконавства, аранжування та музичної освіти.
2. edX – онлайн-курси та освітні програми з музики й мистецтва.
3. IMSLP / Petrucci Music Library – нотні матеріали, партитури та записи для самостійної роботи.
5. Naxos Music Library – цифровий ресурс для прослуховування та порівняльного аналізу музичних творів.
6. Musopen – відкриті нотні та аудіоматеріали класичної музики.
7. Google Scholar – пошук наукових публікацій з питань музичного мистецтва.

15. КОМУНІКАЦІЯ ТА ЕТИКА ВЗАЄМОДІЇ

Комунікація між викладачем і здобувачами вищої освіти здійснюється під час практичних (індивідуальних) занять, через корпоративну електронну пошту, систему дистанційного навчання та інші офіційні канали. Її метою є належна організація освітнього процесу, координація самостійної роботи над виконавським репертуаром, підготовка до контрольних заходів і публічних виступів. Під час практичних (індивідуальних) занять здобувачі отримують рекомендації щодо роботи над музичними творами, формування індивідуальної художньо-виконавської інтерпретації, добору й опрацювання репертуару, підготовки

концертної програми та використання нотних, аудіо-, відео- й інформаційних ресурсів. У разі відсутності на занятті з поважних причин здобувач освіти повинен, за можливості, повідомити викладача та самостійно опрацювати визначені завдання. Подальша робота над пропущеним матеріалом і підготовка до передбачених форм контролю узгоджуються з викладачем. Взаємодія учасників освітнього процесу ґрунтується на принципах взаємної поваги, академічної доброчесності, толерантності, недискримінації та професійної етики. Під час індивідуальної роботи, обговорення виконавських інтерпретацій, творчих рішень і результатів концертної діяльності мають дотримуватися коректність, конструктивність, відкритість до професійного діалогу та повага до індивідуальної творчої позиції здобувача